

Raport

ESG w praktyce

• Environmental • Social • Governance

Lotniczy krajobraz z Pojezierza Mazurskiego w Polsce z lotu ptaka

photo credit: Piotr Krzeslak

Powyżej zdjęcie z przepięknej Krainy Tysiąca Jezior. Jest to zielona kraina łagodnych wzgórz, usiana niezliczonymi jeziorami, małymi farmami, porzrzucanymi połaciami lasów i małymi miasteczkami. Ponad 15 proc. powierzchni zajmują wody, a kolejne 30 proc. lasy. Aby kolejne pokolenia mogły korzystać z tego, co oferuje natura, naszym wspólnym celem i zobowiązaniem jest ochrona środowiska. Nie ma planety B.

W dzisiejszej rzeczywistości biznesowej niezbędne jest, aby każde przedsiębiorstwo rozumiało i integrowało

w swoje działania „zielony” kontekst oraz szanse i zagrożenia związane z kwestiami klimatycznymi. Klimat staje się ważnym źródłem długoterminowej wartości dla wszystkich naszych interesariuszy: klientów, pracowników, akcjonariuszy, społeczności lokalnych, społeczeństwa i oczywiście środowiska.

Zielona perspektywa staje się coraz ważniejszym kryterium oceny przedsiębiorstw – ich produktów i usług. Wiarygodność firm weryfikują konsumenci, ale także inwestorzy poszukujący stabilnych, perspektywicznych

i odpowiedzialnych biznesów, oraz pracownicy, którzy przy wyborze pracodawców coraz częściej biorą pod uwagę reprezentowane przez nich wartości. Dlatego uczciwe traktowanie aspektów środowiskowych i klimatycznych jest obecnie jednym z motorów rozwoju firm.

Prezentujemy pierwszą edycję naszego raportu „ESG w praktyce”. Prezentujemy praktyki firm na polskim rynku, które przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju. Tym razem skupiamy się na „E”. W kolejnych edycjach przyjrzymy się także „S” i „G”.

ESG, czyli moc pozytywnych zmian, nie tylko w korporacjach

Akronim ESG (Environmental, Social, Corporate Governance) dotyczy kwestii związanych z ochroną środowiska, odpowiedzialnością społeczną i ładu korporacyjnym. Są nim opisywane działania podejmowane przez biznes, będące elementami strategii zrównoważonego rozwoju poszczególnych przedsiębiorstw.

Agata Rzędowska
dziennikarka

Każda branża może działać na polu ESG (i według własnego pomysłu). Jednak zasady ESG są uniwersalne. Największe spółki są już rozliczane z działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju, ale trzeba pamiętać, że ESG nie jest domeną tylko dużych firm. Każdy biznes ma strategię i ona powinna zawierać trzy wspomniane elementy akronimu.

ESG wpływa na wyceny firm. Inwestorzy coraz częściej zwracają uwagę na to, jaki wpływ na środowisko (rozumiane bardzo szeroko) będzie miała dana usługa lub produkt. Biznes przygotowuje specjalne raporty, w których umieszcza informacje, co w danym czasie zrobił w kwestii zrównoważonego inwestowania, strategii, realizacji celów. Takie podejście zwiększa transparentność procesów decyzyjnych w firmach. Wpływa na relacje biznesowe.

Temat ESG nie jest tematem nowym dla biznesu. Tak jak z elektryczną rewolucją na drogach, zwiększaniem efektywności energetycznej, prośrodowiskowym zarządzaniem odpadami – przedsiębiorcy i instytucje miały czas się oswoić. Na rynku pojawili się doradcy, analitycy, firmy doradcze, które wyspecjalizowały się w przygotowywaniu raportów podsumowujących działania biznesu w obszarze ESG. Pokazywano także, jak takie działania przyczyniają się do zwiększenia wiarygodności i wyceny firm. Raportowanie niefinansowe stało się wreszcie obowiązkiem. Nałożyła go dyrektywa unijna z 2014 roku. Dotyczy ona spółek giełdowych zatrudniających ponad 500 pracowników.

ESG ma wpływ i zastosowanie w globalnych łańcuchach dostaw. Dla biznesu europejskiego może mieć niebawem dodatkowe znaczenie. Komisja Europejska opublikowała w 2022 roku propozycję

„Bruksela chce, by firmy były zobligowane do tego, by zapobiegać i łagodzić skutki łamania praw człowieka. Chodzi o wyzysk, pracę dzieci, ale także zanieczyszczanie środowiska i utratę bioróżnorodności.

dyrektywy w sprawie zrównoważonego due diligence w przedsiębiorstwach. Bruksela chce, by firmy były zobligowane do tego, by zapobiegać i łagodzić skutki łamania praw człowieka. Chodzi o wyzysk, pracę dzieci, ale także zanieczyszczanie środowiska i utratę bioróżnorodności.

Ten wątek jest szczególnie ciekawy np. w kontekście szybko rozwijającego się rynku baterii (tak do elektroniki osobistej, jak i dla pojazdów elektrycznych).

Co będzie dawać taka dyrektywa w praktyce? Możliwość uzyskiwania odszkodowań.

Przedsiębiorcy muszą się liczyć z tym, że będą odpowiadać za brak należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju. Najważniejsze jest to, że prawo unijne będzie dotyczyło łańcuchów dostaw spoza

tego terenu. Unijni przedsiębiorcy współpracujący z lokalnymi podmiotami, które wyzyskują pracowników, zatrudniają nielegalnie do pracy dzieci, niszczą bioróżnorodność, którzy nie będą zapobiegać takim praktykom, będą mogli zostać pozwani. Proponowane przepisy mają dotyczyć największych przedsiębiorstw. Na pewno, jeszcze zanim wejdą w życie, będą miały wpływ na takie branże jak: tekstylna, odzieżowa, rolnicza, wydobywcze i przetwórstwo surowców.

Skąd przedsiębiorcy mogą czerpać informacje na temat ESG? Przybliży te kwestie choćby Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie. Na jej stronie można znaleźć materiał pt. „Wytyczne do raportowania ESG”.

1 stycznia 2022 r. weszła w życie tzw. taksonomia – system klasyfikacji działalności gospodarczej powiązany ze stopniem zrównoważonego rozwoju. Pociągnie to za sobą obowiązek (już w 2023 roku)

„Grono firm, objętych obowiązkiem ze 150 podmiotów, zwiększy się prawdopodobnie niebawem do ok. 3 tys.

publikowania przez duże firmy kompleksowych danych zgodnie z kryteriami określonymi w taksonomii. Na rok 2024 zapowiedziano konieczność publikowania „green asset ratio” – to wskaźnik zielonych aktywów dotyczący spółek zatrudniających więcej niż 500 pracowników.

Kolejne kroki to wprowadzenie obowiązku raportowania niefinansowego, nazywanego też raportowaniem zrównoważonego rozwoju, które obejmie też mniejsze podmioty. Grono firm, objętych obowiązkiem ze 150 podmiotów, zwiększy się prawdopodobnie niebawem do ok. 3 tys. Będzie to miało związek z rewizją dyrektywy, nad którą pracuje unia. Nowe regulacje miałyby obejmować już wszystkie spółki giełdowe (w tym również małe i średnie z rynku regulowanego), a także duże prywatne firmy (od 250 pracowników).

Zmusi to firmy do tego, by wymagały więcej przejrzystości od poddostawców i podwykonawców, czyli pośrednio wpłynie na małe i średnie przedsiębiorstwa.

Wszystkie te zmiany mają doprowadzić do tego, by firmy konkurowały ze sobą na zdrowych zasadach i działały transparentnie. Wiele firm już stosuje podobne rozwiązania, chcąc pozyskać strategicznych inwestorów i rozwijać swoją działalność. Chodzi o ocenienie ryzyka niefinansowego łączącego się

z prowadzoną przez dane przedsiębiorstwo działalnością. Nie zawsze jest ono oczywiste. Trzeba się przyjrzeć polityce kadrowej, łaadowi korporacyjnemu i relacjom z wieloma interesariuszami.

Dotychczasowe działania na rzecz zrównoważonego i transparentnego funkcjonowania biznesu nie zapobiegło całkowicie wdrażaniu pozorowanych działań mających pokazać firmy w „zielonym” i „zrównoważonym” kontekście. Czasem chęć poprawienia wizerunku firmy kończyła się działaniami, które można sklasyfikować jako „greenwashing”, czyli ekościana. Jednak to się zmienia.

Długofalowym efektem powinno być myślenie w firmach o tym, że nie można działać od akcji do akcji. Potrzebne jest włączenie działalności charytatywnej czy na rzecz środowiska, w strategię biznesową. Raportowanie według taksonomii, zdaniem ekspertów, położy kres zjawisku „greenwashing”.

Oczywiście brak zrozumienia dla ESG może też negatywnie wpłynąć na lokalny biznes, jeśli takie podmioty, jak duże centra logistyczne będą wymagały od swoich partnerów biznesowych zaangażowania w powstanie raportów. Jeśli partnerzy okażą się podmiotami ignorującymi prawa pracownicze, prowadzącymi szkodliwą dla środowiska działalność, nieposiadającymi świadomości dotyczącej

Strategia „Go Earthwise with Panattoni” ma na celu zminimalizowanie negatywnych skutków działalności Panattoni, ale wykracza poza wymagane prawem minimum. edukacja czy wspieranie kultury i sztuki.

wplywu na środowisko, mogą wypaść z łańcucha dostaw. O takim modelu współpracy mówi w Polsce choćby GFC, Panattoni czy Grupa Raben.

Firmy, które nie odrobią lekcji, nie będą dopasowywać się do trendu zrównoważonego rozwoju, będą miały coraz większe trudności z funkcjonowaniem. Będą dostawać kredyty na gorszych warunkach, a w niedalekiej przyszłości mogą wręcz zostać pozbawione możliwości ubiegania się o finansowanie. Od 2023 rok raporty będą tworzone według jednolitego europejskiego standardu, a dane w nich zawarte będą podlegały obowiązkowemu audytowi. Pozostaje niewiele czasu na działanie. Świadomości ekologicznej nie buduje się z dnia na dzień. Jeśli w firmach tematy prośrodowiskowe się do tej pory nie pojawiały, to ostatni dzwonek na przyjrzenie się swojej działalności w kontekście ESG. Takie holistyczne patrzeć na firmę nie jest łatwe, niezależnie od wielkości podmiotu.

Globalne agencje ratingowe świadczą usługi w zakresie ratingów ESG. Szacuje się, że ratingi ESG są dostępne dla około 8,5 tysiąca spółek giełdowych. W tej grupie znajduje się również około 100 największych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Jak wypadają Polskie firmy? Spółki z GPW, które otrzymują ratingi od Sustainalytics, dobrze wypadają pod kątem ESG na tle swoich zagranicznych konkurentów.

PKO BP otrzymał w listopadzie 2021 rating 20,8/100. Dzięki temu największy polski bank zajął 209. miejsce spośród 1056 światowych banków. W podobnym ratingu został uwzględniony w minionym roku BOS, z oceną na poziomie 19,9, co uplasowało go w gronie 18 proc. najlepiej ocenionych banków.

ESG ma się wszystkim opłacać. Dobrze widać to na przykładzie branży budowlanej. Uwzględnienie czynników ESG w tym biznesie, zgodnie z europejskimi wytycznymi, ograniczy emisyjność budów i budynków. Konieczne

będą inwestycje w nowoczesne technologie ograniczające ślad węglowy przedsiębiorstw. Wykorzystywanie właściwych materiałów, ich ponowny recykling, kulturę i organizację pracy. Zmiany będą widoczne już n–a etapie projektowania. Warto tu zaznaczyć, że sektor budowlany jest istotnym emitentem CO₂. I kierunki dekarobizacyjny oraz gospodarki o obiegu zamkniętym są w nim koniecznością.

ESG – w dobie wojny na Ukrainie – to też sposób na świadome ograniczanie zużycia surowców pochodzących z Rosji. Po ataku Rosji na Ukrainę, cały świat zdał sobie sprawę z tego, że finansowanie reżimu poprzez kupowanie u niego surowców ma zgubny wpływ na znacznie większy obszar niż wytyczne granice kraju agresora. Biznes musi być odpowiedzialny za siebie, ale też napędzać pozytywne zmiany. Powszechny powinien być brak zgody na wyzysk, nieuzasadnioną agresję wymierzoną w inny kraj i rabunkową gospodarkę względem środowiska. Najprostszym sposobem jest wycofanie finansowania i rozrywanie łańcuchów dostaw. Dwa lata kryzysu wywołanego pandemią Covid-19, europejski kryzys energetyczny, nakładający się na to wszystko kryzys klimatyczny i wojna na Ukrainie powinny ostatecznie zdopinguwać biznes do skutecznego działania w ramach ESG.

Dla polskiego przemysłu zrównoważone podejście do produkcji to gwarancja umów z europejskimi

podmiotami. Redukowanie emisji gazów cieplarnianych związanych z działalnością firm poprzez inwestowanie w zieloną energetykę, redukcję odpadów, oszczędzanie wody, zamykanie surowców w pętlach obiegu zamkniętego staje się coraz powszechniejszą praktyką. Tak działa fabryka Mercedesa w Jaworze. Zasilana z odnawialnych źródeł produkuje nie tylko podzespoły dla pojazdów spalinowych marki, ale też baterie dla elektrycznych. Jednocześnie prowadzi programy wspierające rozwój kadr, w tym inwestuje w projekty zachęcające dziewczęta do nauki na kierunkach technicznych w szkołach średnich i wyższych. Na uwagę zasługuje też promocja tematyki związanej ze zrównoważoną produkcją. Firma stara się zachęcić do zmian inne przedsiębiorstwa. Chętnie dzieli się swoimi przykładami z zakresu ESG.

Z kolei Ikea w Polsce stawia na dobrą współpracę z dostawcami poprzez włączenie ich w wieloletnie plany związane z rozwojem zrównoważonej produkcji, sprzedaży i dostaw – tak by miały one czas na dostosowanie i reakcje. Taka polityka sprawdziła się choćby we współpracy z firmą NoLimit, która odpowiada za część dostaw produktów Ikea do klientów. Spółka transportowa zdecydowała się włączyć do swojej floty najpierw pojazdy gazowe, a następnie testowała zeroemisyjne samochody elektryczne. Dzięki temu w bazie firmy powstało zaplecze z infrastrukturą do ładowania. Pierwsze testy dostaw realizowanych samochodami elektrycznymi zostały gruntownie opisane i stały się unikatowym przykładem pozwalającym innym firmom skorzystać z doświadczenia NoLimit.

Takie działania nie byłyby oczywiście możliwe, gdyby nie zaangażowanie instytucji finansowych. Banki coraz mniej chętnie wspierają projekty związane z wydobyciem i sprzedażą takich surowców jak ropa, gaz i węgiel. W 2021 roku ING Bank Śląski już zrezygnował z finansowania inwestycji związanych z węglem. Kolejnym krokiem będzie odcięcie od inwestycji gazowych. Dla instytucji finansujących biznes to trudne decyzje, ponieważ pozbawiają w niedalekiej przyszłości przychodów. Z drugiej strony, same będą tracić w ratingach, jeśli będą miały powiązania z firmami, odpowiedzialnymi za degradację środowiska. Banki i instytucje finansowe tym samym podkreślają, że mają bardzo konkretny wpływ na społeczeństwo i gospodarkę, właśnie poprzez swoje „zielone” zaangażowanie.

Dziś, kiedy zmienia się mapa dostaw surowców energetycznych dla Europy, poważnym problemem staje się ubezpieczenie inwestycji, które mają pomóc rozwiązać problem chwilowo. Czy banki zdecydują się finansować zwiększone

Polska energetyka przygotowuje się do uruchomienia pierwszych morskich farm wiatrowych i powinna zacząć dostarczać energię w 2026 roku. Zaangażowane są w nią PKN Orlen, PGE, Polenergia, Siemens i Orsted.

Polska energetyka przygotowuje się do uruchomienia pierwszych morskich farm wiatrowych. Powinny zacząć dostarczać energię w 2026 roku. Już teraz jest więcej podmiotów zainteresowanych inwestycjami w OZE na polskim morzu, niż przewidziano w koncesji.

wydobycie albo poszukiwanie nowych złóż ropy lub gazu? Prawdopodobnie nie. Za to zwiększą zaangażowanie w obszarze odnawialnych źródeł energii. Finansują budowę farm fotowoltaicznych, projekty z wykorzystaniem magazynów energii. Wyraźnie się w tym obszarze wyróżnia BNP Paribas, dodatkowo pokazując, że realizuje konkretne Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDG).

Polska energetyka przygotowuje się do uruchomienia pierwszych morskich farm wiatrowych. Powinny zacząć dostarczać energię w 2026 roku. Już teraz jest więcej podmiotów zainteresowanych inwestycjami w OZE na polskim morzu, niż przewidziano w koncesji. Zaangażowane są PKN Orlen, PGE, Polenergia, Siemens, Orsted. Czy będą miały problemy ze znalezieniem partnerów po stronie banków i instytucji finansowych. Z pewnością nie.

Podobnie sytuacja będzie wyglądać w branży nieruchomości. Spełnienie wymagań ESG nie jest już kwestią dobrego wizerunku firmy, a staje się decydującym czynnikiem sukcesu inwestycji biznesowych. Inwestorzy zagraniczni poszukują inwestycji spełniających nie tylko normy środowiskowe, ale również inne kryteria. Najemcy coraz większą wagę przywiązują

do wskaźników zrównoważonego rozwoju, dlatego firmy z branży tak chętnie sięgają po certyfikaty potwierdzające ekologiczność inwestycji. Takimi certyfikatami są BREEAM i LEED. Trend ten jest silny we wszystkich klasach aktywów nieruchomościowych, mieszkaniowych i komercyjnych.

ROBYG, jeden z największych deweloperów mieszkaniowych w Polsce, jest liderem w zakresie uwzględniania różnorodności biologicznej i odpowiedzialnej gospodarki wodnej w realizowanych przez siebie inwestycjach mieszkaniowych. Firma z powodzeniem wdraża rozwiązania niskoemisyjne, przyjazne dla środowiska. „W ROBYG działamy odpowiedzialnie, co oznacza dla nas troskę o otoczenie społeczne i przyrodnicze. Naszą ambicją jest przejście w 100 proc. na energię ze źródeł odnawialnych w procesach budowy do 2025 r. W tej chwili stanowi on już prawie 65 proc. Jako pierwszy deweloper wdrożyliśmy także zielony standard, który pomoże nam zredukować nasze emisje gazów cieplarnianych. Równolegle koncentrujemy się na wsparciu lokalnych społeczności – 100 proc. naszych podwykonawców i dostawców to polskie firmy, a realizując działania charytatywne, skupiamy się na potrzebujących z najbliższego otoczenia. Ważnym interesariuszem są dla ROBYG pracownicy – nasze podejście obrazuje fakt, iż ponad 63 proc. naszych menedżerów pochodzi z wewnętrznych awansów, a luka płacowa w ROBYG wynosi zaledwie 3 proc. – mówi Anna Wojciechowska, Head of ESG, Dyrektor Sprzedaży i Marketingu ROBYG w Gdańsku i Poznaniu.

ESG w biznesie to nie zawsze wielkie, wielomilionowe inwestycje. Czasem wystarczą małe zmiany, jak np. wprowadzenie firmowego carsharingu, stworzenie pracownikom odpowiednich warunków do tego, by mogli do pracy przyjeżdżać rowerami oraz umożliwienie pracy hybrydowej. Tego ostatniego akurat nauczyła przedsiębiorstwa pandemia. Na takie zmiany mogą pozwolić sobie także mali i średni przedsiębiorcy.

Szacuje się, że ratingi ESG są dostępne dla około 8,5 tysiąca spółek giełdowych. W tej grupie znajduje się również około 100 największych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

ESG TO WIN-WIN DLA WSZYSTKICH

Z Jarosławem Retmaniakiem, Country Manager Finance & Support Poland, IMMOFINANZ, rozmawiała Agnieszka Bulus-Trando z BiznesINFO.TV

Jak państwa firma rozumie to, że trend ESG to win-win dla wszystkich?

Swoją aktywność na rzecz zrównoważonego rozwoju realizujemy poprzez konkretne projekty z całego portfela IMMOFINANZ, czyli w branży biurowej, handlowej i mieszkaniowej. W każdej z nich zrobiliśmy już duże kroki, a następne przed nami. To obecnie must be – i widać to w każdym z sektorów naszej działalności. Kluczowym celem wprowadzonych rozwiązań jest wymierna redukcja ujemnych oddziaływań na klimat, co pozwoli na racjonalne wykorzystanie zasobów i tym samym skuteczne przeciwdziałanie zmianom klimatycznym oraz zaspokojenie potrzeb przyszłych pokoleń. Oczywiście łączy się to również z aspektem biznesowym, czyli zadaniem w pytaniu win-win dla wszystkich. To strategia rozwoju, która już teraz pozwala rozwijać się szybciej i budować stabilną pozycję przedsiębiorstwa w wieloletniej perspektywie.

W naszym przypadku, poprzez fizyczne i faktyczne działania, a co za tym idzie budowanie świadomości, wpływamy na lojalność, czyli zapewniamy wysoki poziom zadowolenia klientów i przyciągamy nowych, utrzymując tym samym wysoki poziom wynajęcia. Dotyczy to tak samo sektora biurowego, jak i handlowego. Zakładamy, że zarówno nasi przyszli pracownicy, jak i najemcy oraz partnerzy biznesowi coraz częściej będą wybierali pracodawców i budynki spełniające odpowiednie warunki środowiskowe. Uważam, że sukces dziś, jak i sukces jutro, w dużej mierze zależy od tego, czy zmierzamy do niego w sposób zrównoważony, z poszanowaniem aspektów ekologicznych.

W skrócie ESG najbardziej zawsze wybija się litera E, czyli aspekt środowiskowy. Proszę jednak nam opowiedzieć o literce S, czyli wyzwaniach społecznych stojących przed państwem?

Kwestie związane z ochroną środowiska to te, można rzec, najbardziej spektakularne i najważniej-

sze z globalnego punktu widzenia i przyszłości naszej planety. Stąd też o nich mówi się najczęściej. Niemniej jednak strategia ESG IMMOFINANZ, zakłada zdecydowanie więcej celów. Oprócz kwestii związanych z minimalizacją śladu węglowego, oszczędnością energii i pozyskiwaniem jej ze źródeł odnawialnych, są w niej również: rozwój zielonej strategii w zakresie leasingu; zapewnienie rozwoju w ramach firmy oraz różnorodność w zakresie płci bądź narodowości w całej organizacji i na lokalnych rynkach; środowiskowy i społeczny wpływ na łańcuch dostaw.

Jeżeli chodzi o aspekt środowiskowy, bardzo ważna jest optymalizacja zużycia energii. Jak radzicie sobie z tym w firmie?

Działania zmierzające do optymalizacji wykorzystania energii to ważne zadania dla każdego przedsiębiorstwa. W IMMOFINANZ już od lat zwracamy baczną uwagę nie tylko na ten, ale na wszystkie aspekty związane z ESG, zarówno w sektorze biurowym, jak i handlowym, a w ostatnim czasie dodatkowo zintensyfikowaliśmy nasze działania w zakresie zrównoważonego rozwoju. Określiliśmy szeroki program działań mający na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do 2040 roku. IMMOFINANZ znacząco zwiększy również własną produkcję energii odnawialnej poprzez instalację urządzeń fotowoltaicznych na dachach parków handlowych STOP SHOP oraz wyposażenie wszystkich nowo powstających lokalizacji w tego typu systemy. Budynki biurowe myhive oraz centra handlowe VIVO! będą wyposażone w instalacje fotowoltaiczne tam, gdzie to możliwe, w zależności od lokalizacji. Takie rozwiązanie funkcjonuje już chociażby w VIVO! Krosno.

Jako IMMOFINANZ wesprzemy również naszych najemców w procesie przechodzenia na zrównoważony model działania. Co więcej, poprzez naszą markę myhive przystąpiliśmy – jako pierwsza firma z sektora nieruchomości w Polsce – do 2. edycji programu „Climate Leadership powered by UN Environment”. Jego założeniem jest budowa społeczności liderów biznesu, którzy mają świadomość konieczności zmian dla ratowania globalnego klimatu, dostrzegają w nich szansę na rozwój. Współpracując z zewnętrznymi ekspertami programu, opracowaliśmy, a następnie wdrożyliśmy, rozwiązania wymierne redukujące ujemne oddziaływanie na klimat. To 20 różnorodnych projektów w dziewięciu eko kategoriach, w tym gospodarka cyrkularna, powierzchnie biologicznie czynne, ale też transport czy świadomość siedemnastu tysięcy osób będących

częścią społeczności myhive. Lista naszych inicjatyw jest długa i trudno tutaj wymienić je wszystkie. Obejmuje ona m.in. tworzenie stref shared mobility z parkingami dla rowerów, skuterów elektrycznych i samochodów hybrydowych, darmowego systemu rowerowego dla najemców czy też szeregu zajęć sportowych i warsztatów eko – jak chociażby te dotyczące zero waste.

Od strony technicznej zaś wdrożyliśmy na terenie jednego z naszych kompleksów samowystarczalną energetycznie fotowoltaiczną zieloną ładowarkę, która zapewnia ładowanie małych urządzeń elektrycznych, takich jak telefony i tablety. Równie aktywnie działamy w sektorze handlowym. W należących do IMMOFINANZ czterech polskich centrach handlowych VIVO! prowadzimy szereg działań z zakresu optymalizacji wykorzystania energii – są one dopasowane do specyfiki danego centrum. Wszędzie wymieniliśmy oświetlenia na LED-owe, oszczędzając tym samym 30 proc. energii. Wszystkie obiekty VIVO! mają certyfikaty BREEAM. Potwierdzają one, że dzięki wdrożonym rozwiązaniom centra handlowe VIVO! są miejscami przyjaznymi środowisku i działają zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Drugi ważny aspekt to kwestia oszczędzania wody i świadomego nią gospodarowania. Czy w tej dziedzinie możecie się poszczycić jakimiś interesującymi rozwiązaniami?

IMMOFINANZ, wśród realizacji zadań związanych ze zrównoważonym rozwojem, postawił sobie za cel zmniejszenie ilości zużycia wody. Podjęliśmy decyzję, że w całym portfolio nieruchomości w Polsce zainstalujemy armaturę oszczędzającą wodę, a we wszystkich nowych projektach zostaną zintegrowane systemy wykorzystania wody deszczowej. Powstał także program zwiększenia bioróżnorodności, uwzględniający projektowanie terenów zielonych w nieruchomościach IMMOFINANZ w celu wsparcia lokalnego ekosystemu, gdzie do utrzymania terenów zielonych nie będą wykorzystywane żadne pestycydy. Już w tej chwili w należących do nas obiektach zbieramy wodę deszczową z dachu, która jest magazynowana w podziemnych zbiornikach, a następnie wykorzystujemy ją do podlewania zieleni. Jeśli chodzi o oszczędzanie wody, od strony technicznej wdrożyliśmy 30-procentową oszczędność wody w toaletach w naszych centrach handlowych: montując w kranach automatyczne podajniki oraz perlatory dbamy o racjonalne korzystanie z wody, zmniejszając jej zużycie w jednym kranie nawet o 3 litry dziennie.

Tworzymy długoterminową wartość

Dietmar Reindl,
COO, IMMOFINANZ

Zrównoważony rozwój i dbałość o środowisko mają w IMMOFINANZ wysoki priorytet i są uwzględniane we wszystkich naszych decyzjach biznesowych. Jesteśmy świadomi naszej odpowiedzialności wobec ludzi, środowiska i przyszłych pokoleń.

Od wielu lat kierujemy się zrównoważonymi trendami w naszej strategii. Przykładem jest nasza marka premium myhive office, która oferuje najemcom dużą elastyczność, przyjazną atmosferę pracy oraz wyjątkową społeczność, a ponadto wiele rozwiązań proekologicznych, takich jak umeblowanie czy systemy fotowoltaiczne zainstalowane na dachach naszych nieruchomości. Rosnąca liczba certyfikatów zrównoważonego rozwoju w naszym portfolio potwierdza, że jesteśmy na dobrej drodze. W minionym roku finansowym podjęliśmy kolejne ważne kroki, aby zwiększyć nasz wkład w walkę ze zmianami klimatu. W naszej strategii Net Zero Emission postawiliśmy sobie ambitny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych przez firmę o 60 proc. do 2030 roku. Do roku 2040 emisja ta ma zostać całkowicie wyeliminowana. Nasza strategia obejmuje szeroki zakres rozwiązań, które zostaną wdrożone w różnych segmentach biznesowych w całej firmie: co najmniej 5 proc.

portfela nieruchomości będzie co roku przechodziło szeroko zakrojone renowacje zwiększające efektywność energetyczną, nasza własna produkcja energii ze źródeł odnawialnych znacznie się zwiększy, a nasze zewnętrzne dostawy energii elektrycznej zostaną zamienione na zieloną energię elektryczną. Kolejnym centralnym elementem strategii zerowej emisji netto jest przyjęcie zasad obiegu zamkniętego w naszym modelu biznesowym. Będziemy również wdrażać nasze działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w konkretnych projektach dotyczących nieruchomości i rozszerzymy naszą ofertę nieruchomości o niedrogie i zrównoważone życie. Pod nową marką On Top Living partrowe parki handlowe STOP SHOP zostaną przebudowane, tworząc w ten sposób tanią i oszczędzającą zasoby przestrzeń mieszkalną. Dzięki temu produktowi pomożemy zaspokoić potrzeby mieszkaniowe wielu osób, a jednocześnie wniesiemy ważny wkład w walkę ze zmianami klimatycznymi, uszczelnianiem gruntu i rosnącymi kosztami mieszkaniowymi. Inne ważne działania podjęte w minionym roku obrotowym to przeprowadzenie zewnętrznego audytu klimatycznego dla naszego portfolio oraz przystąpienie do United Nations Global Compact, globalnej sieci Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. odpowiedzialności biznesu w obszarach praw człowieka, standardów pracy, ochrony środowiska oraz powszechnej walki z korupcją. Jesteśmy gotowi wziąć na siebie odpowiedzialność i aktywnie wprowadzać trwałe zmiany w naszej branży. Uważamy, że jest to nie tylko nasz obowiązek, ale także doskonała okazja do zwiększenia wyników biznesowych, zabezpieczenia przewagi konkurencyjnej na rynku i stworzenia długoterminowej wartości dla naszej firmy.

Stop Shop

Zrównoważony rozwój to konieczność

Temat zrównoważonego rozwoju jest szeroko omawiany od wielu lat, lecz dopiero w 2017 roku zauważono zmianę w podejściu klientów. Może wynikać to z rosnącej świadomości firm, które rozumiały, że nie mogą biernie czekać. Zwłaszcza właściciele nieruchomości, którzy – jeśli nie wdrożą nowych rozwiązań – stracą swoich najemców i będzie im trudniej sprzedać nieruchomości. To, co jeszcze kilka lat temu było *nice to have*, obecnie jest *must have*.

Mariola Bitner

Head of Workplace Strategy
Poland, Cushman & Wakefield

Duży wpływ na obecną sytuację mają nowe wytyczne i regulacje unijne oraz krajowe, które weszły i wchodzi w życie. Niestety, występujące luki prawne mogą prowadzić do nadużyć i wykorzystywania przepisów wedle własnych potrzeb.

Konieczność dostosowania się do obowiązujących w Polsce unijnych i krajowych regulacji stoi również przed polskimi oddziałami zagranicznych firm. Te, aby sprostać celom klimatycznym swoich korporacji, wdrożyły analizę swojego łańcucha dostaw (obliczanie śladu węglowego). Inwestorzy zaczęli przeprowadzać *due diligence* z uwzględnieniem czynników ESG przed zakupem nieruchomości. Właściciele dostosowują swoje obiekty, unowocześniają i dbają o jak najmniejszą emisyjność. Już na etapie projektowania nowych budynków lub przebudowy starych, uwzględniane są rozwią-

zania umożliwiające pasywność budynków, m.in. wysokowydajne przegrody zewnętrzne, urządzenia o dużej wydajności i efektywności oraz wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.

W obliczu społecznych wyzwań Dążenie do zrównoważonego rozwoju wiąże się z licznymi wyzwaniami społecznymi, z którymi mierzą się pracodawcy. Obecnie największym z nich jest chęć pracy w systemie hybrydowym. Wzrosły również oczekiwania co do biur i przestrzeni, w których przebywają pracownicy. Przychodząc do biura, oczekują oni nie tylko zapewnienia im przestrzeni do świadczenia pracy, ale dodatkowych udogodnień wspierających m.in. interakcje

społeczne. Poza tym pracownicy są coraz bardziej świadomi, jeśli chodzi o zrównoważony rozwój, w związku z tym wybierając miejsce zatrudnienia, biorą pod uwagę procedury, polityki i działania związane z wybranymi celami zrównoważonego rozwoju, wprowadzane przez daną organizację.

Wśród dobrych praktyk stosowanych przez firmy zauważamy np. oszczędzanie energii elektrycznej, wykorzystywanie wody szarej, zastosowanie ekologicznych źródeł energii czy zwiększenie ilości terenów zielonych. Właściciele budynków oraz najemcy otwierają się również na rozwiązania istotne z punktu widzenia certyfikacji WELL oraz ratingu WELL H&S, a dotyczą one stworzenia lepszych warunków dla człowieka w zakresie m.in. powietrza, wody, komfortu termicznego, użytych materiałów i rozwiązań. Najemcy, oprócz już powszechnej segregacji śmieci, rozważają wprowadzanie metod pozwalających oszczędzić energię, m.in. dostosowywanie pracy instalacji

Wśród dobrych praktyk stosowanych przez firmy zauważamy np. oszczędzanie energii elektrycznej, wykorzystywanie wody szarej, zastosowanie ekologicznych źródeł energii czy zwiększenie ilości terenów zielonych.

do obecności danej ilości osób w pomieszczeniu. Z uwagi na ogromny postęp technologiczny, coraz więcej możliwości jest w zasięgu ręki. Niestety, wymagają one inwestycji, które nie zawsze są osiągalne. Wielokrotnie stajemy z klientami przed tym wyborem, pomagając w obraniu optymalnej drogi z uwzględnieniem potrzeb ludzi, wytycznych korporacji, jak również wszystkich czynników ESG.

Właściciele dostosowują swoje obiekty, unowocześniają i dbają o jak najmniejszą emisyjność.

Mamy świadomość swoich zobowiązań

Działając w sposób zrównoważony i odpowiedzialny w ROBYG od lat projektujemy oraz tworzymy zintegrowane miejsca do życia dla tysięcy ludzi. Jako jeden z pierwszych deweloperów w Polsce opublikowaliśmy strategię ESG, z której jasno wynikają nasze zobowiązania dotyczące obszaru społecznego, ładu korporacyjnego oraz środowiska.

Anna Wojciechowska

Head of ESG w ROBYG

Wobec grożącej światu katastrofy klimatycznej i alarmującego stanu ekosystemów, w ROBYG uważamy, że wszyscy musimy podejmować pilnie działania zmniejszające nasz wpływ na środowisko, szczególnie że branża budowlana, której jesteśmy przedstawicielem, jest odpowiedzialna bezpośrednio i pośrednio za 38 proc. emisji gazów cieplarnianych. Dlatego w nasze cele strategiczne wpisane są zarówno działania w zakresie ochrony bioróżnorodności, wody, jak i gospodarki energetycznej z celem przejścia do końca 2024 roku w procesach budowlanych na energię w 100 proc. pochodzą-

cą ze źródeł odnawialnych. Każdy z tych obszarów ma znaczący wpływ na zmniejszenie emisji pochodzących z naszej działalności operacyjnej. Wspomniana wcześniej bioróżnorodność, czyli zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji, jest kluczowa dla naszego zdrowia i rozwoju oraz stanowi podstawę przetrwania gatunków. Dlatego tak ważne jest, aby dbać zarówno o florę, jak i faunę, zwłaszcza w miejscach, gdzie wpływ gospodarki na otoczenie jest największy, czyli w aglomeracjach miejskich.

W trosce o środowisko

W ROBYG wierzymy, że dzięki odpowiedzialnym postawom razem możemy wiele zdziałać z pożytkiem zarówno dla środowiska, jak i dla naszych mieszkańców. Dlatego tworzymy nasze osiedla zgodnie z ideą 15-minutowych miast, troszcząc się o środowisko naturalne – z dużą ilością zieleni niskiej i wysokiej dającej

schronienie różnym gatunkom zwierząt, z budkami dla ptaków, domkami dla owadów oraz zaprojektowanymi w przemyślny sposób ogrodami deszczowymi i łąkami kwietnymi. Wspomniane udogodnienia wspierają różnorodność gatunkową i retencję wody, a także zapobiegają powstawaniu zjawiska tzw. miejskich wysp ciepła. Na osiedlach instalujemy niskoemisyjne i przyjazne dla środowiska rozwiązania m.in. ładowarki do samochodów elektrycznych, infrastrukturę rowerową, odzyskujemy ciepło z wentylacji, stosujemy wymienniki ciepła, takich jak pompy ciepła, oświetlenie LED i czujniki ruchu w częściach wspólnych, a także system SMART HOUSE by Keemple w standardzie bez dopłat do mieszkań.

Angażujemy się

Częścią naszej odpowiedzialnej działalności w ROBYG jest również zaangażowanie w liczne akcje edukujące i wspierające lokalne społeczności w odpowiedzi na ich potrzeby. W tym roku, w ramach wiosennych porządków, zdążyliśmy już posprzątać tereny wokół zbiornika Jasień w Gdańsku oraz włączyć się w sprzątanie Poznania organizowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta. Z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi mieszkańcom Gdańska, Poznania, Warszawy i Wrocławia rozdawaliśmy w prezencie zestawy do uprawy ziół, mających dobroczynny wpływ nie tylko na zdrowie, ale również otoczenie przyrodnicze. W planach mamy kolejne działania – najbliższym

jest promocja bioróżnorodności poprzez akcję edukacyjną „Łąki kwietne ROBYG – zasiane z miłości do bioróżnorodności!”. Dla uczniów szkół podstawowych i mieszkańców czterech miast, w których budujemy nasze osiedla, przygotowaliśmy materiały edukacyjne i torebki z mieszankami łąk kwietnych. W maju będziemy zachęcać do siania tzw. nanołączek, czyli łąk w donicach, które każdy może postawić na własnym tarasie czy balkonie. Łąki kwietne w miastach, oprócz wspierania bioróżnorodności i retencji wody, tłumią hałas, filtrują powietrze, a przede wszystkim dają pożywienie i schronienie owadom zapylającym, bez których pracy nie mielibyśmy wielu gatunków roślin, także uprawnych. Naszą akcją chcemy zwiększać świadomość społeczną dotyczącą roli zarówno łąk kwietnych, jak i zapylaczy w środowisku miejskim, a także zachęcać lokalne społeczności do sadzenia takich bioróżnorodnych ekosystemów, nawet w skali mikro. Zakładanie łąk kwietnych na balkonach i ukwiecanie całych osiedli, poza pozytywnym wpływem środowiskowym i oczywistym walorem estetycznym, niesie też aspekt integracji mieszkańców – a naszym celem w ROBYG jest tworzenie przestrzeni przyjaznych ludziom i środowisku.

ROBYG inwestycja Nadmottławie Apartments

ZIELONY LIDER

ESG to nowy i mocno zaakceptowany obszar strategii PZU na lata 2021-2024. Priorytetem dla całej Grupy i miarą jej sukcesu będzie wypracowywanie korzyści dla akcjonariuszy i klientów w sposób zrównoważony i odpowiedzialny. Firma wdraża czynniki ESG bardzo szeroko: w sposobie funkcjonowania samej Grupy, oferowanych przez nią produktach, relacjach z otoczeniem.

PZU zaczęło od siebie, podejmując już wcześniej starania o ograniczenie własnej emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Jednym z największych jej źródeł w przypadku ubezpieczyciela jest energia elektryczna, dlatego PZU SA i PZU Życie SA zdecydowały o zakupie jej większości ze źródeł odnawialnych. Do 2024 firma stanie się neutralna klimatycznie, czyli będziemy zużywać mniej energii i czerpać ją w pełni z OZE, redukując odpowiednio pozostałe emisje własne, a tam, gdzie będzie to niemożliwe – będzie je rekompensować. Ograniczy przy tym zużycie innych zasobów w bieżącej działalności: wody, papieru, paliw. W dalszej perspektywie, do roku 2030, PZU chce jeszcze mocniej zmniejszyć własny ślad węglowy (m.in. poprzez systematyczną rozbudowę floty aut hybrydowych i elektrycznych) oraz rozpocząć redukcję emisji

w całym w łańcuchu współpracujących z firmą podmiotów. PZU chce, aby do roku 2040

Jako lider rynku ubezpieczeń, chcemy wyznaczać nowe standardy w obszarze zrównoważonego rozwoju i współpracować z innymi podmiotami, by wspólnie wypracować najlepsze praktyki w tym zakresie – mówi Joanna Gorczyca, dyrektor Biura Zrównoważonego Rozwoju PZU.

neutralni klimatycznie stali się dostawcy firmy i inni partnerzy, a do roku 2050 również klienci ubezpieczeniowi i inwestycyjni.

PZU chce pomagać przedsiębiorstwom dostosowującym się do niskoemisyjnej gospodarki. Celem ubezpieczyciela jest, aby w ciągu czterech lat co najmniej 55 proc. największych korporacyjnych klientów ubezpieczeniowych PZU zostało poddanych analizie pod kątem czynników ESG. Firma będzie ich zachęcać do wypracowania planów dojścia do neutralności klimatycznej i redukcji śladu węglowego. – Poprzez własny dobry przykład oraz ofertę chcemy stać się promotorem zielonej transformacji wśród naszych kontrahentów, klientów i partnerów społecznych. Będziemy dla nich

przewodnikiem w skutecznym i bezpiecznym przeprowadzeniu tej wielkiej zmiany – wyjaśnia prezes PZU SA. Elementem tego będzie odpowiednia oferta ubezpieczeniowa, wspierająca m.in. niskoemisyjny transport, przyjazne środowisku instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, małe i wielkie elektrownie wiatrowe, a także usługi doradcze i audyty dla klientów przeprowadzających dekarbonizację. W okresie realizacji Strategii o 500 mln zł zwiększy się zaangażowanie Grupy PZU w inwestycje wspierające transformację klimatyczno-energetyczną, w tym farmy wiatrowe. Ubezpieczyciel rozszerzy ofertę swoich funduszy inwestycyjnych o te oparte na ESG, opracuje też długofalową strategię rozwoju zrównoważonego portfela, konsekwentnie zwiększając inwestycje

W kwietniu 2022 roku PZU dołączyło do grona instytucji współpracujących z Centrum UNEP/GRID-Warszawa na rzecz realizacji środowiskowych aspektów Celów Zrównoważonego Rozwoju, w ramach Partnerstwa SDGs „Razem dla środowiska”. Celem inicjatywy jest dążenie do zrównoważonego rozwoju oraz działania z poszanowaniem środowiska naturalnego. PZU deklaruje współpracę przede wszystkim w obszarze działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

– Włączenie się w działania Partnerstwa to dla nas naturalny krok w realizacji strategii ESG „Rozwój w równowadze”, będącej częścią nowej strategii całej Grupy PZU na lata 2021-2024. Sektor finansowy, w tym ubezpieczeniowy, odgrywa kluczową rolę w procesie przestawiania polskiej gospodarki na tryb niskoemisyjny, odporny klimatycznie i zrównoważony – zarówno pod względem dokonywanych inwestycji, jak i obejmowanego ryzyka. Jako lider rynku ubezpieczeń, chcemy wyznaczać nowe standardy w obszarze zrównoważonego rozwoju i współpracować z innymi podmiotami, by wspólnie wypracować najlepsze praktyki w tym zakresie – mówi Joanna Gorczyca, dyrektor Biura Zrównoważonego Rozwoju PZU.

OSIĄGNIĘCIE ZEROWEJ EMISJI NETTO DO 2030 R.

Grupa Żywiec, wiodący producent piwa w Polsce, zobowiązała się do osiągnięcia zerowej emisji netto do 2030 r. dla wszystkich swoich browarów oraz całkowitej redukcji śladu węglowego w całym łańcuchu wartości do 2040 r.

– Jestem dumny z postępów, jakie poczyniliśmy od czasu ogłoszenia ponad 10 lat temu naszych pierwszych ambicji w zakresie zrównoważonego rozwoju. Dzięki pasji, kreatywności i determinacji naszych pracowników i partnerów, tylko w ubiegłym roku udało nam się zmniejszyć emisję CO₂ o ponad 30 proc. w stosunku do 2020 r. Konsekwentnie ograniczamy zużycie energii w naszych

browarach i inwestujemy w źródła odnawialne, które dziś stanowią 40 proc. naszego zużycia energii. Ponadto zwiększamy udział surowców pochodzących ze zrównoważonych upraw w naszej działalności piwowarskiej, a jako członek założyciel Polskiego Stowarzyszenia Rolnictwa Zrównoważonego, aktywnie wspieramy edukację rolników, aby więcej z nich mogło prowadzić zrównoważone gospodarstwa. Wdrożyliśmy wiele inicjatyw w zakresie projektowania opakowań naszych produktów, aby zużywały mniej materiałów i aktywnie pracowaliśmy nad zwiększeniem zwrotności szklanych butelek – powiedział Simon Amor, prezes zarządu Grupy Żywiec S.A. W raporcie na temat informacji niefinansowych za 2021 r. Grupa Żywiec podała, że 100 proc. energii

elektrycznej wykorzystywanej do warzenia jej piwa pochodziło ze źródeł odnawialnych. Wraz z energią cieplną firma wykorzystuje źródła odnawialne w ponad 40 proc. swojej produkcji piwa.

Piwo – niesprzedawane w restauracjach w czasie pandemii – było zbierane i przetwarzane na zieloną energię w postaci biogazu w Arcy-

W ubiegłym roku udało nam się zmniejszyć emisję CO₂ o ponad 30 proc. w stosunku do 2020 r.

Konsekwentnie ograniczamy zużycie energii w naszych browarach i inwestujemy w źródła odnawialne, które dziś stanowią 40 proc. naszego zużycia energii.

książącym Browarze w Żywcu we własnej oczyszczalni ścieków.

Grupa Żywiec i Żywiec Zdrój powołały również Koalicję na rzecz retencji („Dbamy o wodę”) w celu aktywizacji interesariuszy poprzez edukację i współpracę z podmiotami prywatnymi i publicznymi do działań na rzecz ochrony zasobów wodnych regionu żywieckiego.

ODPOWIEDZIALNIE WEJŚĆ W KOLEJNĄ DEKADĘ

Jubileusz 90-lecia i kolejne akwizycje, statystyki dotyczące ponad 10 tysięcy pracowników i 14 rynków¹, walka ze zmianami klimatycznymi i działalność społeczna – te i dużo więcej informacji zawiera nowy Raport Zrównoważonego Rozwoju Grupy Raben. W publikacji za 2021 rok operator logistyczny prezentuje zarówno długoterminowe programy i ich efekty, jak i jednorazowe przedsięwzięcia, często o przetomowym znaczeniu dla firmy i całej branży.

Aby przedsiębiorstwo rozwijało się w sposób naprawę zrównoważony, potrzebne są nie tylko perspektywiczne myślenie i odważne decyzje, ale także systematyczna praca i codzienne starania, by przekuć plany w wymierne wyniki. Zapał i ambicja w wyznaczaniu celów powinny iść w parze z konsekwencją i determinacją. Takie podejście do biznesu widoczne jest w Raporcie Zrównoważonego Rozwoju Grupy Raben 2021. Firma właśnie opublikowała sprawozdanie – ósme w swojej historii, drugie dotyczące zrównoważonego rozwoju (nie tylko CSR) i pierwsze uwzględniające dane ze wszystkich europejskich rynków, na których jest obecna.

– Rok 2021 przejdzie do historii jako 90. rocznica powstania Grupy Raben, ale też możemy go uznać za kamień milowy, jeśli chodzi o działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, co pozwoliło nam znaleźć się wśród liderów w tej dziedzinie w sektorze transportu i logistyki. Dzięki tak wielu zrealizowanym pomyślnie projektom mam poczucie, że standardy w zakresie środowiska, społeczeństwa i ładu korporacyjnego (ESG) stały się nieodłączną częścią naszego DNA – mówi Ewald Raben, CEO Grupy Raben.

W minionym roku wciąż odczuwalne były skutki pandemii, ale na pierwszy plan wysunęły się wydarzenia o pozytywnym wydźwięku – wspomniany już jubileusz oraz poszerzenie mapy zasięgu Grupy Raben. Firma swoje 90-lecie świętowała w ekologicznym stylu, poprzez trasę Eco2Way po Europie zwieńczoną głosowaniem na projekty pomocy przyrodzie. Wkroczyła w kolejną dekadę swojej działalności – sygnalizując troskę o los planety i odpowiedzialność za przyszłe pokolenia – i równocześnie na czternasty, a niewiele później (w lutym 2022 roku) na piętnasty już rynek, przejmując operatorów logistycznych w Grecji i Austrii. Natomiast akwizycje spółek z Niderlandów i Niemiec dały szansę na umocnienie pozycji Raben na dotychczasowych rynkach.

Długi maraton...

W Raporcie Zrównoważonego Rozwoju za rok 2021 Grupa Raben przedstawia działania o charakterze długofalowym w dziedzinie m.in. etyki, zarządzania ryzykiem, bezpieczeństwa informacji, jakości obsługi, innowacyjności, redukcji śladu węglowego, efektywnego transportu i gospodarki odpadami, projektów na rzecz rozwoju pracowników, kultury bezpie-

czeństwa, łańcucha dostaw, odpowiedzialności za społeczności lokalne. Znalazło się w nim miejsce także na przedsięwzięcia jednorazowe, ale niezwykle ważne, determinujące funkcjonowanie firmy w najbliższych latach.

– Strategia Zrównoważonego Rozwoju obowiązująca do 2025 roku nabrała ostatecznego kształtu i stała się naszą „mapą drogową”, z wyznaczonymi konkretnymi celami we wszystkich istotnych obszarach naszego biznesu. Ponadto rozpoczęliśmy proces identyfikacji ryzyk klimatycznych dla całej Grupy i oceny ich skutku oraz prawdopodobieństwa, mając na uwadze konsekwencje kryzysu klimatycznego dla działalności przedsiębiorstw, powiązane z nimi nowe regulacje i zmiany w zarządzaniu ryzykiem – mówi Ewelina Jabłońska-Gryżenia, Head of Sustainability w Grupie Raben.

... i skok w dal

Do tych przelomowych przedsięwzięć niewątpliwie należy zaliczyć Power Purchase Agreement (PPA) – umowę, która zapewni firmie w Polsce zieloną energię w latach 2023-2029

i przyczyni się do budowy nowych farm fotowoltaicznych nad Wisłą. Równie wysoką rangę ma Sustainability Linked Loan (SLL), czyli pięcioletni kredyt powiązany ze zrównoważonym rozwojem w wysokości 225 mln EUR. Jego marża zależy od spełnienia warunków określanych przez pięć kluczowych wskaźników efektywności w zakresie środowiska, społeczeństwa i ładu korporacyjnego dla sektora TSL. Dla Grupy Raben to silna motywacja, by do 2025 roku osiągnąć cele takie jak: redukcja intensywności emisji o 30 proc. w swoich obiektach i o 10 proc. w transporcie, zwiększenie do 96 proc. udziału pojazdów spełniających m.in. normę Euro 5 we flocie własnej i dostawców, zwiększenie odsetka kobiet na stanowiskach kierowniczych do 34 proc. oraz systematyczna poprawa oceny w rankingu EcoVadis.

Wielka siła to wielka odpowiedzialność

W przypadku jednego z czołowych europejskich operatorów logistycznych tak wielka skala działalności oznacza duży

wpływ na liczne grupy interesariuszy i odpowiedzialność w wymiarze globalnym. Dlatego zaktualizowana, przyjęta w 2021 r. Strategia ma przyczynić się do realizacji wybranych celów zrównoważonego rozwoju ONZ: (3) Dobre zdrowie i jakość życia, (5) Równość płci, (8) Wzrost gospodarczy i godna praca, (9) Innowacyjność, przemysł, infrastruktura, (12) Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja, (13) Działania w dziedzinie klimatu oraz (17) Partnerstwa na rzecz celów. Potwierdzeniem zaangażowania Grupy Raben w zrównoważony rozwój, jej chęci doskonalenia się, ale też dzielenia się wiedzą i dobrymi praktykami, jest przystąpienie do United Nations Global Compact oraz Science Based Targets initiative.

Obecność na kilkunastu rynkach europejskich, a przy tym profesjonalne podejście do kwestii raportowania wiążą się z potężną ilością danych. Raport obejmuje całą Grupę (poprzedni dotyczył Polski, Niemiec i Czech, wcześniejsze zaś tylko Polski), w skład której wchodzi ponad 10 tysięcy pracowników, flota licząca przeszło 9 tysięcy pojazdów i ok. 160 oddziałów, rozmieszczonych na terenie 14 krajów Europy. Treść, podobnie jak rok wcześniej, została podzielona na sekcje informujące o wpływie ekonomicznym, społecznym i środowiskowym firmy oraz ładzie korporacyjnym. Nowością w raporcie jest pierwsze w historii ujawnienie przez Grupę Raben informacji związanych z klimatem wg zaleceń TCFD (Task-Force on Climate-Related Financial Disclosures). Sprawozdanie sporządzono zgodnie ze Standardami GRI na poziomie podstawowym, a firma Deloitte dokonała jego zewnętrznej weryfikacji.

– Wszystkie powyższe działania potwierdzają, że w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju jest aktywnie zaangażowana cała nasza organizacja, pracownicy każdego szczebla. Dzięki temu możemy rozwijać nasz biznes po prostu w kategoriach wzrostu, a jednocześnie podejmować wysiłki na rzecz zrównoważonego rozwoju i pracować nad zmniejszeniem śladu węglowego. To z kolei pozwala nam już teraz tworzyć plany na kolejne lata – podsumowuje CEO Grupy Raben.

Pełna wersja raportu dostępna jest na stronie: www.raben-group.com

1. Od lutego 2022 Grupa Raben obecna jest już w 15 krajach Europy, ponieważ podpisała umowę przejęcia 100 proc. udziałów austriackiej spółki Bexity. W wyniku transakcji ponad 500 pracowników i 16 oddziałów Bexity dołączyło do Grupy. Transakcja została zainicjowana w grudniu 2021 r., a w lutym 2022 r. zaakceptowana przez władze antymonopolowe.

Grupa Raben wydała raport zrównoważonego rozwoju podsumowujący 2021 rok

Platforma Zielonego Dialogu

Celem Platformy Zielonego Dialogu jest prowadzenie w oparciu o zasoby intelektualne Uniwersytetu Warszawskiego, interdyscyplinarnych badań z zakresu zmian środowiskowych, wspieranie kształcenia odnoszącego się do przemian środowiskowych i wynikających z nich zmian społecznych oraz współpraca ze środowiskami zewnętrznymi skoncentrowana na wymianie informacji, a także komunikowanie wyników badań i doświadczeń na forum krajowym i międzynarodowym.

Centrum UNEP/GRID-Warszawa

Centrum UNEP/GRID-Warszawa zostało ustanowione 17 września 1991 roku na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Programem ONZ ds. Środowiska (UN Environment Programme, UNEP) a rządem polskim reprezentowanym przez Ministerstwo Środowiska. Centrum działa jako jeden z kilku ośrodków globalnej sieci GRID (Global Resource Information Database – światowa baza danych o zasobach Ziemi) utworzonej przez UNEP w celu wzmocnienia efektywnego zarządzania zasobami środowiska. Swoje działania realizuje we współpracy z organizacjami i instytucjami krajowymi oraz zagranicznymi. Jest partnerem jednostek samorządowych, oświatowych oraz firm wdrażających politykę społecznej odpowiedzialności biznesu. Centrum UNEP/GRID-Warszawa ma status organizacji pozarządowej i działa w strukturze Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska.

Polski Pakt Plastikowy

Polski Pakt Plastikowy jest częścią globalnej sieci Plastics Pact koordynowanej przez Fundację Ellen MacArthur. Jest pierwszą taką inicjatywą w Europie Środkowo-Wschodniej i ósmym Paktem krajowym na świecie. Wraz z nim sieć tę tworzą Europejski Pakt Plastikowy oraz lokalne Pakty Plastikowe w Chile, Francji, Holandii, Portugalii, RPA, Wielkiej Brytanii i USA. Wszystkie te inicjatywy łączą wspólną wizję nowej gospodarki, w której tworzywa sztuczne cały czas pozostają w obiegu zamkniętym.

DLA LUDZI, DLA NASZEJ PLANETY

LPP to polska firma odzieżowa, do której należy m.in. Reserved, Mohito i Cropp. W ramach Strategii Zrównoważonego Rozwoju na lata 2020-2025 pod hasłem „Dla Ludzi Dla Naszej Planety” LPP sukcesywnie wdraża działania mające na celu ograniczenie wpływu firmy na środowisko w czterech kluczowych obszarach: projektowanie i produkcja, opakowania, bezpieczeństwo chemiczne oraz infrastruktura i budynki.

– Dziś miano dobrej i silnej firmy należy nie tylko do tych, którzy na piedestale stawiają tylko wyniki finansowe. Silna firma to taka, która jest również świadoma wyzwań klimatycznych, społecznych i ładu korporacyjnego. Poradzi sobie z nimi dzięki jasnemu planowi działania. To wynik nieustannej ewolucji rynku, na którym do głosu doszły trzy litery – ESG. Dziś świat ocenia firmy przez pryzmat wartości – powiedział Marek Piechocki, prezes zarządu LPP.

W branży odzieżowej niezwykle ważną kwestią związaną ze zrównoważonym rozwojem jest dbałość o każdy etap procesu produkcji, począwszy od pozyskiwania materiałów. LPP w ramach swojego programu, Eco Aware Production w 2020 roku skupiło się na wypracowywaniu jakościowych i ekologicznych standardów dotyczących ograniczania zużycia wody i energii w procesie obróbki tkanin

i produkcji odzieży, a także wdrażaniu ich przez dostawców. W 2021 roku opierało się na nich już 30 proc. wszystkich fabryk szycących dla LPP w południowej Azji, a do 2023 roku będzie to 100 proc. fabryk dzinsów. Ponadto w 2020 roku LPP jako pierwsza polska firma dołączyło do globalnej inicjatywy ZDHC (Zero Discharge of Hazardous Chemicals),

przyczyniającej się do poprawy bezpieczeństwa chemicznego w produkcji branży odzieżowej.

O zrównoważony rozwój LPP dba także poprzez konsekwentne zwiększanie udziału kolekcji Eco Aware w ofertach swoich marek. Od 2019 roku opatrzone tym znakiem odzież produkowana z materiałów bardziej przyjaznych środowisku, czyli

organicznych, pochodzących z recyklingu lub wykonanych w zrównoważonym procesie, jest obecna w propozycjach wszystkich brandów spółki, czyli Reserved, House, Mohito, Cropp i Sinsay. Obecnie już 23 proc. dostępnych w nich rzeczy jest przyjazna środowisku, co oznacza.

Ważną kwestią, którą mają na uwadze przedsiębiorstwa stawiające na zrównoważony rozwój, jest również eliminowanie nadmiaru tworzyw sztucznych w obiegu. LPP konsekwentnie ogranicza wykorzystywanie opakowań i wypełniaczy wykonanych z jednorazowego plastiku. Do zamówień online marek House, Cropp i Sinsay od 2020 roku w 100 proc. wykorzystywana jest z kolei folia z recyklingu. Do końca 2025 roku ta polska firma odzieżowa z Gdańska planuje natomiast w pełni wyeliminować opakowania niepodlegające obiegowi zamkniętemu z sieci sprzedaży i łańcucha dostaw.

Choć mogłoby się wydawać, że zrównoważony rozwój w branży odzieżowej odnosi się tylko do procesu odpowiedzialnej produkcji, to LPP jest przykładem na to, że przedsiębiorstwo z tego sektora może działać proekologicznie na różne sposoby. Dla tej polskiej firmy odzieżowej bardzo istotna jest też bowiem kwestia energii wykorzystywanej w sklepach oraz biurach. W zmniejszaniu jej zużycia pomaga spółce wdrażanie nowego konceptu salonów, którego podstawą jest inteligentny i energooszczędny system zarządzający m.in. oświetleniem, ogrzewaniem, wentylacją czy klimatyzacją. W 2021 roku wszystkie serwery i sklepy internetowe spółki były zasilane wyłącznie poprzez „zieloną energię”. Dodatkowo nowe budynki spółki są projektowane i budowane według zasad zrównoważonego rozwoju, a także zgodnie z nimi będą eksploatowane.

Silna firma to taka, która jest również świadoma wyzwań klimatycznych, społecznych i ładu korporacyjnego. Poradzi sobie z nimi dzięki jasnemu planowi działania. To wynik nieustannej ewolucji rynku, na którym do głosu doszły trzy litery – ESG. Dziś świat ocenia firmy przez pryzmat wartości – **powiedział Marek Piechocki, prezes zarządu LPP.**

Metoda małych kroków

Podczas tegorocznego Dnia Ziemi, CIC Warsaw ogłosiło współpracę z EcoBean. Od teraz wszystkie fusy z ich eks-

presów trafią do specjalnych zielonych pojemników znajdujących się w ich kuchniach. Następnie zostaną przetworzo-

ne na ekologiczne kubki jednorazowe, które najemcy będą mogli wykorzystać w przestrzeni CIC.

Anna Borys,
dyrektor
korporacyjny
McDonald's Polska

– Przetwarzamy wszystkie nasze opakowania na ręczniki papierowe i one w tej formie wracają do restauracji. Drugi ważny dla nas wątek to są nasze restauracje i ich emisyjność, czyli obniżanie emisyjności naszej działalności. Trzeci związany jest z żywnością. To znaczy z produkcją żywności w zrównoważony sposób. Jesteśmy firmą gastronomiczną, opartą na jedzeniu, a więc ta produkcja zrównoważona jest dla nas niezwykle ważna. Mamy jeszcze jeden obszar, o którym mówi się dosyć mało. To są nasi konsumenci. To, jaki wpływ

mamy komunikując i proponując pewne doświadczenie w naszej restauracji, mamy wpływ na świadomość naszych konsumentów – mówi Anna Borys, dyrektor korporacyjny McDonald's Polska.

„Lepsze Jutro” w praktyce

Stworzenie nowej kategorii produktów, które pozwolą znacząco zmniejszyć wpływ działalności na zdrowie i otoczenie, a także dbałość o środowisko naturalne, a co za tym idzie – realizacja wskaźników ESG – oto fundamenty strategii „A Better Tomorrow” (z ang. lepszego jutra), koncernu BAT.

BAT ogłosił swoją strategię w 2020 r. tuż przed wybuchem pandemii. To komplementarny, długofalowy plan, polegający na zaproponowaniu konsumentom szerokiej gamy produktów potencjalnie mniej szkodliwych od tradycyjnych papierosów, a z drugiej – na dążeniu do neutralności środowiskowej w perspektywie do 2030 r. oraz realizacji celów społecznych ujętych we wskaźnikach ESG.

– ESG jest sercem strategii „Lpszego Jutra”, podkreśla **Asli Ertonguc, General Manager BAT na Polskę i kraje bałtyckie.** Bardzo aktywnie dążymy do osiągnięcia tzw. neutralności środowiskowej, ale też każdego roku zlecamy niezależną ocenę, która określa aktualny poziom wszystkich wskaźników ESG, bo to jest dziś nasz priorytet. Jeśli chodzi o aspekty społeczne, stawiamy na przykład na zwiększenie odsetka kobiet na stanowiskach kierowniczych, a w obszarze zarządzania na zagadnienia takie,

jak etyka biznesu i odpowiedzialny marketing. W przypadku działalności naszej branży niezwykle istotna jest też ochrona nieletnich przed dostępem do nikotyny – dodaje Asli Ertonguc.

Mniej szkodliwe alternatywy dla papierosów – świadomy wybór konsumenta

BAT wciąż poszerza gamę gruntnie przebadanych produktów o potencjalnie obniżonym ryzyku, do których zaliczane są papierosy elektroniczne, podgrzewacze tytoniu i doustne szaszetki nikotynowe. – Naszym celem jest zwiększenie przychodów z produktów alternatywnych dla tradycyjnych wyrobów nikotynowych, a tym samym ograniczenie wpływu naszej działalności na zdrowie. Mówimy tu o e-papierosach Vuse ePen, Vuse ePod, podgrzewaczach tytoniu glo hyper+, czy szaszetkach nikotynowych VELO – wymienia Asli Ertonguc. E-papierosy i podgrzewacze zo-

stały uznane przez międzynarodowe instytucje zdrowia publicznego za potencjalnie mniej szkodliwe od tradycyjnych papierosów o około 95 proc., a szaszetki nikotynowe, niezawierające tytoniu o 99 proc. Jednym z założeń strategii „Lpszego Jutra” jest umożliwienie dokonywania świadomych wyborów przez dojrzałych i pełnoletnich konsumentów, przy uwzględnieniu szeregu możliwości, które firma chce oferować swoim klientom. Oferta BAT daje możliwość podjęcia świadomej decyzji, zwłaszcza że firma ma ogromne doświadczenie w badaniach swoich produktów. Badania te prowadzi m.in. eSmoking Institute w Poznaniu, który jest pierwszą w Europie instytucją wyspecjalizowaną

w badaniu płynów i aerozoli stosowanych w e-papierosach.

Fabryka papierosów też może być eco

Osiągnięcie neutralności środowiskowej w 2030 r. to jeden z najważniejszych celów, który został wpisany w strategię „Lpszego jutra” BAT, a warto podkreślić, że firma jest obecna w Polsce już od 30 lat. Znajdująca się w Augustowie i należąca do BAT fabryka jest jednym z najważniejszych zakładów produkcyjnych firmy na świecie. Podejmuje szereg działań z zakresu ESG, korzystając m.in. z hybrydowego podejścia Lean Green czy metodologii Lean Management, służących do identyfikacji czynników wpływających negatywnie na środo-

wisko. Dzięki temu możliwe jest wdrażanie działań mających na celu zmniejszenie lub całkowite wyeliminowanie szkodliwego wpływu działalności produkcyjnej na otoczenie. BAT zobowiązała się do 30-procentowego zmniejszenia emisji CO₂ do atmosfery do 2025 roku, a w roku 2030 ogłoszenia całkowitej neutralności węglowej. Kolejnym deklarowanym celem środowiskowym jest obniżenie poziomu zużycia wody o 30 procent. Dlatego w 2020 roku powstała centralna stacja uzdatniania, dzięki czemu płynąca w rurach augustowskiej fabryki woda nadaje się do bezpośredniego spożycia. Pozwoliło to na rezygnację z zakupu wody w plastikowych butelkach i zredukowanie odpadów aż o 1,5 tony.

Z niszy do mainstreamu

Z Mariolą Bitner, Head of Workplace Strategy Poland, Cushman & Wakefield rozmawiała Agnieszka Bulus-Trando z BiznesINFO.TV

Jaką rolę odgrywają aspekty ESG przy wyborze siedziby firmy w Polsce?

Nastąpiła duża zmiana dotycząca świadomości firm oraz ich pracowników, jeśli chodzi o aspekty ESG. W tym momencie nie wystarczy, że udowodnimy, że dany budynek ma jeden z certyfikatów, takich jak np. BREEAM, LEED czy WELL. Obecnie najemcy przesyłają nam szczegółowe globalne wytyczne w zakresie zrównoważonego rozwoju. Najczęściej zadają pytania dotyczące strategii energetycznej budynku, ilości energii dostarczanej ze źródeł odnawialnych, rozwiązań dotyczących chłodzenia i grzania oraz czy budynek został zaprojektowany z uwzględnieniem możliwych zmian klimatycznych. Najemcy pytają o materiały wykorzystane do budowy i o ich recykling, o ślad węglowy, o nowoczesne technologie gwarantujące bezdotykowość, a także o to, czy budynek ma system zbierania wody deszczowej i/lub wykorzystanie wody szarej. Bardzo ciekawym pytaniem, z którym się spotkaliśmy, było to o procesy, jakie wdrożono w celu zapewnienia, że wykonawcy zostali wybrani z uwzględnieniem ich zaangażowania w zrównoważone budownictwo, zapobieganie nieuczciwemu wykorzystywaniu pracowników oraz posiadanie bezpiecznej i zdrowej siły roboczej. Pojawia się aspekt etyczności biznesu, interakcji, otwierania się i wspierania lokalnej społeczności.

Z uwagi na bardziej rozbudowane wytyczne najemców, wynajmujący są zmuszeni do zmiany sposobu myślenia. Muszą być gotowi do analizy i przedstawienia danych na potwierdzenie wprowadzonych rozwiązań. Muszą być gotowi do wprowadzenia niezbędnych zmian technicznych w budynkach, jak również w swojej polityce, procedurach i działaniach nie tylko na rzecz swoich najemców, kontrahentów, ale szerszej społeczności lokalnej.

W Polsce wdrożyliśmy rozwiązania związane z certyfikacją WELL. Budując nowe biuro, staraliśmy się stworzyć jak najlepsze warunki dla pracowników. Wprowadziliśmy rozwiązania w zakresie m.in. powietrza, wody, komfortu termicznego, użytych materiałów i rozwiązań.

Mówi się, że istnieją trzy główne powody wdrażania strategii ESG w organizacji, jaki był państwa?

Zależy nam na tym, aby wspierać naszych klientów swoim doświadczeniem, dlatego nie mogliśmy pozostać obojętni i nie rozpocząć tej drogi. Wszystkie filary ESG są dla nas równie istotne. Chcemy mieć swój udział w zrównoważonym rozwoju i tworzeniu lepszego świata dla następnych pokoleń. Zależy nam na tym, aby być wiarygodnym dostawcą usług, dlatego wdrażamy nowe rozwiązania, dzielimy się wiedzą w ramach firmy oraz z naszymi klientami.

Dlaczego według państwa w branży nieruchomości rośnie znaczenie badania due diligence w obszarze ESG?

Obserwujemy wzrost zainteresowania analizą budynków pod kątem spełniania wymagań ESG. Inwestorzy nabywający budynki chcą mieć pewność, że rozwiązania, do których zobowiązał się poprzedni właściciel i zarządca nieruchomości faktycznie zostały wprowadzone i są realizowane. W związku z obowiązkiem raportowania i ujawniania informacji dotyczących działań środowiskowych, nabywając nieruchomości inwestorzy chcą mieć pewność, że będą w stanie zrealizować te wytyczne. Natomiast instytucje finansujące inwestycje wymagają coraz dokładniejszych analiz, aby mieć pewność, że wspierają finansowanie inwestycji prośrodowiskowych.

Jaki wpływ miał wybuch wojny na zieloną transformację w Europie? Czy to oznacza już koniec zielonych zmian?

Uważam, że zmian, które się rozpoczęły w związku z zieloną transformacją, już nie zastopujemy. Zmieniło się nasze podejście, zaczęliśmy się zastanawiać nad tym, jakie rozwiązania stosujemy i jaki ma to wpływ na ludzi i środowisko.

Oczywiście wojna spowodowała wzrost kosztów materiałów i robocizny, pojawił się problem z dostępnością materiałów i wydłużył się czas dostaw. Zaprzestanie dostaw materiałów i rozwiązań z Rosji i Ukrainy spowodowało potrzebę szukania nowych rynków w bardziej odległych zakątkach świata, a to wpływa na większe zanieczyszczenie środowiska z uwagi na ich transport. Ponadto, ukraińscy pracownicy zaczęli wracać do swojego kraju i wiele mniejszych firm budowlanych nie poradziło sobie z tą sytuacją. Budynki i infrastruktura, która została zniszczona w czasie wojny, będzie musiała być odbudowana. Na pewno będą stosowane już no-

wocześniejsze rozwiązania technologiczne, które w naturalny sposób powinny w mniej negatywny sposób niszczyć nasze środowisko. Z drugiej strony, elementy budynków, które wyburzamy w odpowiedni sposób, można wykorzystać ponownie. W czasie działań wojennych mamy do czynienia z ogromnymi niekontrolowanymi zniszczeniami. Niektóre elementy infrastruktury, jak np. mosty, mogłyby jeszcze służyć nam wiele lat, lecz w tym momencie wymagają całkowitej odbudowy. Jest to niepowetowana strata dla kultury i środowiska.

Mówiąc o konkretnych działaniach: jakie projekty z obszaru ESG udało się państwu wdrożyć w firmie?

W Polsce wdrożyliśmy rozwiązania związane z certyfikacją WELL. Budując nowe biuro, staraliśmy się stworzyć jak najlepsze warunki dla pracowników. Wprowadziliśmy rozwiązania w zakresie m.in. powietrza, wody, komfortu termicznego, użytych materiałów i rozwiązań. Meble z naszego starego biura zyskały nowe życie w innych lokalizacjach. Dzięki wspaniałej pracy naszego zespołu HR, rozpoczęliśmy intensywne programy edukacyjne dotyczące ekologii, zdrowia psychicznego i fizycznego. Wspieramy organizacje *non-profit* aktywnymi działaniami oraz zastrzykiem finansowym. Jedną z ciekawszych inicjatyw z tego zakresu, to stworzenie bonów z usługami pracowników (od bardziej pracochłonnych do drobnych rzeczy) do wykupienia przez innych pracowników. Bony dotyczyły wsparcia w zakresie projektowania domu/mieszkania, analizy kosztów, przejechania się wyjątkowymi samochodami, treningu z trenerem personalnym, czyszczenia komputera i innych. W ten sposób zebrane pieniądze zostały wykorzystane na remont pokoju do rehabilitacji dzieci w domu zastępczym. Zależy nam na wspieraniu inicjatyw naszych pracowników, dlatego mamy kluby zainteresowań, jak m.in.: klub książkowy, żeglarski, karaoke, gamingowy, planszówek, wędrówek górskich, kulinarny. Dzięki certyfikacji WELL i nowym procedurom oraz politykom zmieniliśmy podejście na proekologiczne oraz prospołeczne.

Skrót ESG to trzy litery. Większość firm skupia się na pierwszej z nich i działaniach w obrębie ochrony środowiska. Z tego, co wiem, państwo mocno koncentrują się na literze S, czyli aspekcie społecznym. Proszę o tym opowiedzieć. Aspekt społeczny ESG jest dla nas szczególnie istotny, bo to od niego

wszystko się zaczyna. To od tego, czy i jak jesteśmy zaangażowani, zależy realizacja innych celów.

W naszym biurze w Warszawie wdrożyliśmy rozwiązania i wytyczne certyfikacji WELL. Jest to certyfikacja skupiająca się w szczególności na człowieku i jego dobrobycie fizycznym i psychicznym. Jednocześnie jest to jedyna certyfikacja, która odpowiada na wszystkie cele zrównoważonego rozwoju.

Obserwujemy wzrost zainteresowania analizą budynków pod kątem spełniania wymagań ESG. Inwestorzy nabywający budynki chcą mieć pewność, że rozwiązania, do których zobowiązał się poprzedni właściciel i zarządca nieruchomości faktycznie zostały wprowadzone i są realizowane.

Jakie są państwa cele w obszarze ESG na bliższą i dalszą przyszłość?

W tym roku w Polsce skupiamy się na aspekcie DEI (Diversity, Equity, and Inclusion). Proponujemy pracownikom warsztaty i szkolenia z tego zakresu, dzielimy się wiedzą międzynarodowo. Pomagamy naszym klientom wdrażać lub zmieniać zasady dotyczące DEI. Ten temat jest tak szeroki i tak ważny, że nie można przejść koło niego obojętnie.

Obecnie pomagamy naszym klientom w realizowaniu ich celów w zakresie zrównoważonego rozwoju poprzez wspieranie ich w przeprowadzaniu analiz ESG *due diligence*, doradzamy przy zakupie energii, analizie rynków europejskich w zakresie energii elektrycznej i certyfikacjach budynków (BREEAM, LEED, WELL), wspieramy w angażowaniu lokalnej społeczności, akcjach marketingowych, przy wprowadzaniu rozwiązań budynkowych i wiele więcej. Zamierzamy poszerzać swoją wiedzę w tym zakresie, tak aby być na bieżąco z nowymi rozwiązaniami i przepisami prawnymi.